

Årsprogram for 2024

Indledning

Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed gennemfører hvert år en række benchmarkinganalyser af kommuner og regioners opgaveløsning. Formålet med analyserne er at understøtte kommuner og regioners eget arbejde med at sikre bedre opgaveløsning.

Årsprogrammet indeholder en beskrivelse af de væsentligste analyseaktiviteter for Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed i 2024. Fælles for enhedens analyseaktiviteter er, at der ud over præsentation af resultater på landsplan altid vil være et benchmarkingsperspektiv i analyserne. Ved at sammenligne sig med andre får den enkelte kommune eller region et godt afsæt for at vurdere egen indsats og praksis, og analyserne skal på den måde styrke vidensgrundlaget og skabe et bedre grundlag for lokale beslutninger og prioriteringer. Analyseaktiviteterne i 2024 er struktureret i en række hovedtemaer, som hver indeholder flere forskellige analyseelementer.

Analyseaktiviteter

Enhedens analyseaktiviteter vil i 2024 primært være centreret omkring tre hovedtemaer. De tre hovedtemaer er sundhed og ældre, børn og unge med særlige behov samt mangel på arbejdskraft. I det følgende beskrives analyseperspektiverne inden for hver af de tre hovedtemaer.

Sundhed og ældre

På sundhedsområdet er der et vedvarende fokus på at skabe sammenhængende indsatser på tværs af sygehuse, kommuner og praksissektoren, ligesom der i den forbindelse er fokus på at indsatserne skal leveres på laveste, effektive omkostningsniveau.

Med dette som afsæt vil Benchmarkingenheden i 2024 sætte fokus på den akutte sygehusaktivitet. Både i forhold til målet om at udnytte ressourcerne bedst muligt og målet om at opnå bedre patientkvalitet og smidigere patientforløb, er det relevant at afdække både udviklingen i den akutte sygehusaktivitet og forskelle i den akutte sygehusaktivitet på tværs af landet. Det skal også ses i lyset af, at man flere steder oplever et pres på det akutte område.

Benchmarkingenheden ønsker med dette fokusområde at understøtte både de lokale drøftelser i regionerne om den akutte aktivitet og dialogen mellem sygehuse, kommuner og praksissektoren om den akutte aktivitet. Det kan fx være relevant at afdække omfanget af akutte kontakter i hele befolkningen og for udvalgte målgrupper, og det kan i den forbindelse være relevant at undersøge, om der ser ud til at være

sket et indikationsskred ift. akutte kontakter. Det kan også være relevant at se på forløbet omkring den akutte kontakt i sygehusvæsnet, om borgeren har været i kontakt med primærsektoren inden den akutte kontakt og om der på tværs af landet er forskelle i omfanget af "svingdørspatienter" med gentagne akutte kontakter.

På baggrund af den demografiske udvikling med et stigende antal ældre vil Benchmarkingenheden også fortsat i 2024 have fokus på indsatser over for ældre borgere. Benchmarkingenheden dokumenterede i en analyse fra 2023, at forbruget til plejecentre udgør op mod en tredjedel på landsplan af det samlede forbrug af sundheds- og plejeydelser til ældre på tværs af sektorer. Med dette som afsæt vil enheden derfor i 2024 stille skarpt på brugen af plejecentre på tværs af landet. Enheden vil eventuelt også undersøge forløbene i de ældres "sidste tid", herunder omfanget af forskellige behandlings- og plejeindsatser i kommuner, regioner og praksissektor i tiden op til ældres død.

Ud fra både et patienthensyn og et ressource- og prioriteringshensyn vil Benchmarkingenheden desuden i 2024 fortsat have fokus på klog brug af ydelser, herunder med afsæt i det arbejde, der foregår i regi af organisationen "Vælg Klogt".

Børn og unge med særlige behov

Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed ønsker i 2024 at understøtte indsatsen over for børn med særlige behov. Børn med særlige behov kan ses som en bred betegnelse, der kan dække over forskellige målgrupper, indsatser og udviklingstendenser. Der kan blandt andet peges på, at flere og flere elever modtager specialundervisning uden for de almindelige klasser, et stigende antal børn har psykiatriske diagnoser, flere børn trives ikke og nogle børn har behov for en særlig social indsats mv.

Der er mange forskellige aktører på tværs af myndigheder og fagområder, der potentielt kan være i kontakt med børn og unge med særlige behov. En af de centrale aktører på det kommunale område er Pædagogisk-Psykologisk Rådgivning (PPR). Der er lavet flere undersøgelser om PPR's indsatser og organisering, men der findes så vidt vides ikke et bredt databaseret billede af de børn, der rent faktisk er i kontakt med PPR.

Med henblik på at tilvejebringe ny viden og understøtte arbejdet med børn med særlige behov i regi af PPR vil Benchmarkingenheden derfor i 2024 søge at etablere et bredt funderet og databaseret billede af de børn, der er i kontakt med PPR. Der kan eksempelvis sættes fokus på at afdække hvor mange børn der er i kontakt med PPR, hvad der kendetegner de børn PPR er i kontakt med, og hvilke indsatser de modtager på andre fagområder mv.

Da der ikke findes registerdata om børn i kontakt med PPR, vil Benchmarkingenheden søge at indgå et samarbejde med en række kommuner om levering af data med henblik på at Benchmarkingenheden kan belyse forskellige aspekter af målgruppen for PPR, og på den måde tilvejebringe ny viden. Der er i skrivende stund ikke fuld klarhed over datas kvalitet og sammenlignelighed på dette område, og Benchmarkingenhedens fokus på dette område vil derfor have et eksplorativt sigte.

I forlængelse af ovennævnte fokus på PPR kan det endvidere konstateres, at det i flere år har stået højt på den politiske dagsorden, at elever så vidt muligt skal inkluderes i de almene læringsmiljøer i skolen. Der er imidlertid god grund til fortsat at

fastholde dette fokus. Segregeringsprocenten har således været stigende i de senere år.

Det er samtidig vurderingen, at der mangler viden om, hvordan elever med et højt støttebehov klarer sig rent fagligt. Med henblik på at understøtte den lokale dialog om indsatsen på dette område, vil Benchmarkingenheden derfor også i 2024 sætte fokus på de faglige resultater for de elever, der har det største støttebehov.

Mangel på arbejdskraft

Kommuner og regioner oplever i disse år mangel på arbejdskraft på flere af de store velfærdsområder, og udfordringen med mangel på arbejdskraft står højt på den politiske dagsorden. Med henblik på at understøtte kommuners, regioners og sygehuses arbejde med denne dagsorden vil Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed derfor i 2024 have mangel på arbejdskraft som et centralt fokusområde i enhedens analyseaktiviteter.

Der er flere veje til at reducere udfordringen med mangel på arbejdskraft. Det kan blandt andet handle om flere på fuldtid, fastholdelse af medarbejdere, lavere sygefravær. I sidste ende er det formentligt en kombination af flere forskellige løsninger, der reelt kan være med til at afhjælpe manglen på arbejdskraft. Det understreger behovet for at se på tværs og arbejde med alle de forskellige indsatsområder, der er i forhold til manglen på arbejdskraft.

Frem for at lave "nålestik" inden for enkelte temaer, ønsker Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed derfor i 2024 at etablere et samlet og aktuelt billede af personalsituationen i kommuner, sygehuse og regioner.

Det skal give den enkelte kommune, region eller sygehus mulighed for at få et lettilgængeligt overblik over, hvor man har de største udfordringer og forbedringspotentialer, når man ser på tværs af forskellige indsatsområder, der knytter sig til manglen på arbejdskraft. Er det fx medarbejdernes arbejdstid, fastholdelsen af medarbejdere, medarbejdernes tilbagetrækningsalder, sygefravær eller noget helt femte.

Samtidig er det ambitionen at give dette samlede overblik over centrale personalenøgletal for forskellige personalegrupper. Ved at sammenligne sig med andre, kan den enkelte kommune, region eller sygehus på en lettilgængelig måde både få viden om, hvor de største forbedringsmuligheder er inden for de enkelte personalegrupper, ligesom man lokalt kan få indblik i, om der er nogle bestemte udfordringer, der går på tværs personalegrupper, fx fastholdelse af medarbejdere, sygefravær eller andet.

Øvrige analyseaktiviteter

Ud over de præsenterede hovedtemaer om sundhed og ældre, børn med særlige behov samt mangel på arbejdskraft vil der også være øvrige analyseaktiviteter i 2024. Benchmarkingenheden vil fx også i 2024 udgive et notat om kommunernes udgifter til administration og ledelse. For mange kommuner er temaet om administrationsudgifter et tilbagevendende tema i de lokale budgetprocesser, og Benchmarkingenheden oplever en efterspørgsel efter, at denne analyse opdateres årligt.

Følg med i analyseaktiviteter

Afslutningsvist kan det nævnes, at man altid kan finde en aktuel oversigt over og beskrivelse af de konkrete analyser, som enheden er i gang med, på enhedens hjemmeside www.benchmark.dk. Enheden opdaterer løbende oversigten og beskrivelsen af kommende analyser.